

سی شب در سعد آباد

گزارش تصویری از کنسرت-نمایش سی
آرتین غشغشیری / نیلوفر آبی

به دلیل قصه پردازی و خیال پردازی دراماتیک است و همین‌طور آثار عطار نیشابوری که در حوزه درام به آن توجه شده است.

وقتی یک اثر نمایشی با الهام از آثار کهن و به ویژه شاهنامه فرودوسی که یک اثر ملی و تاریخی است، نوشته می‌شود، عملاً آن اثر در مرحله اجرای کار متکی به اسلاف خویش و وام‌دار نمایش‌های سنتی و آیینی است. آیا حفظ و تداوم این حلقه از تباطوس و بهره‌گیری از تجربیات غنی نمایش‌های سنتی و آیینی که حتی پرده‌خوانی و نقالی را هم شامل می‌شود، در اجرای نمایش «سی» مدنظر بوده است؟ چگونه در این مسیر قدم برداشتید؟

نباید فراموش کنیم که گونه‌های نمایش ایرانی، دست‌کم تعزیه، تخت‌حوزی، نقالی و خیمه‌شب‌بازی پیشنهادهایی برای جامعه سنتی بودند تا بشود قصه‌ها را از طریق نمایش ارائه داد. این پیشنهادات حامل تکنیک‌ها و قراردادهایی بودند که آرام‌آرام ما را جلو بردند و امروز اگر در تئاتر معاصر به آنها نگاه کنیم می‌بینیم که قراردادهای بدوی و کاربردی زیبایی دارند که می‌توان در اجرا از آن استفاده کرد. وقتی می‌خواهیم شاهنامه را کنار نمایش قرار دهیم، از یک سو پرده‌خوانی و نقالی پررنگ می‌شود و از سوی دیگر می‌توانیم به دلیل خصلت تراز یکی که در آنها وجود دارد، سراغ تعزیه هم برویم. من در تجربیات گذشته به صورت موکد روی تعزیه و استخراج وجود دراماتیک، وجوه

بازگشت به متون ادبیات کهن و بهره‌گیری از ادبیات فارسی در خلق آثار دراماتیک امروز سابقه دیرینه‌ای دارد اما در هر دوره متناسب با شرایط اجتماعی و فرهنگی بخشی از این سرمایه فرهنگی از دل تاریخ بیرون کشیده می‌شود و به بن‌مایه اصلی آثار نمایشی یا روایت‌های داستانی تبدیل می‌شود. به نظر شما ویژگی دوران ما چیست که فرودوسی توانسته از سایرین پیشی بگیرد؟

مادر بر خوردن با آثار کهن ادبیات ایرانی مانند عطار، شاهنامه و مولانا و همچنین ادبیات کهن غیر ایرانی، به دنبال چیزی در حال یا آینده هستیم. از نگاه من برای اینکه بتوانیم به راحتی چیزی را از آنها استخراج کنیم و اتصال را از طریق این آثار با وضعیت حال‌مان برقرار کنیم، بهترین کار این است که از موضع ستایش یا انکار نسبت به آنها خارج شویم. وقتی یک اثر کهن را به شدت ستایش می‌کنیم، نمی‌توانیم ابعاد تازه‌اش را کشف کنیم و از سوی دیگر وقتی آن را انکار می‌کنیم، اشتیاقی در ما به وجود نمی‌آید که کاری روی آن انجام دهیم. به نظرم یک نگاه واقع‌بینانه و کاربردی، ما را بر آن می‌دارد که از این آثار نکته‌های استخراج کنیم. این نکات الزاماً شخصیت‌ها و قصه نیستند بلکه نکات ریزی هستند که می‌توانند برای ما معادل‌سازی کنند و زمانه ما را به زمانه‌های دیگر پیوند دهند یا بالعکس. من دقیقاً دلیل پیشرو بودن فرودوسی را نمی‌دانم، اصلاً نمی‌دانم که آیا از سایرین پیشی گرفته یا نه. می‌دانم که این میان «هزار و یک شب» جزو اثری بوده که روی آن کار شده اما در آثار منظوم، شاهنامه

گفت‌وگو با اصغر دشتی کارگردان نمایش سی

عبور از ستایش یا انکار شاهنامه

فرست گفت‌وگو با اصغر دشتی کارگردان نمایش سی در یکی از شب‌های شلوغ اجرای میسر شد اما این گفت‌وگو خضوری نبود. سوال‌ها را برایش ارسال کردم و او نیز پاسخ‌هایش را به شکل صوتی در تلگرام ارسال کرد. نکته جالب تنها زمان فراغت او برای پاسخگویی به پرسش‌ها بود. آقای کارگردان به هنگام اجرای نمایش و از پشت صحنه به سوالات ما جواب داد. متن گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

۳۰

نیلوفر آبی

شماره دوم

مهر ماه ۱۳۹۶
oct 2017
دوره جدید
شماره دوم

تحفه نامه

این صفحه در هر شماره به معرفی یکی از محصولات فرهنگی و هنری تولید شده در داخل کشور می‌پردازد